

ELS DEPREDDADORS MÉS SENYORS

“Actualment, això és caça de senyors” ens diuen amb certa nostàlgia mentre sopem de gust en un conegut restaurant de Rupit i parlem de la història de la colla de caçadors del Collsacabra i la vall de Sau. I és que entre els llums, els cotxes, la sofisticada indumentària i, sobretot, les emissores, la caça ja no és el que era. Aquesta modernització de la cacera ha portat unes diferències substancials al botí final del dia. En el passat, es mataven una mitjana de sis porcs l’any, aquest any s’han matat tres-cents setanta-tres porcs durant els setanta dies de veda oberta.

També és veritat que el porc senglar d’ara tampoc és el que era. Ens confirmen que el rumor sobre la barreja entre porc senglar i el porc domèstic (no sempre provocada) és veritat i això arrossega una important conseqüència: crien molt més. A més, asseguren que la reproducció del senglar va anar en augment amb l’embassament dels pantans, i és que és un animal que li agrada molt l’aigua i, més encara, si hi ha fang. Per tant, depenent de la perspectiva amb què ens ho mirem podríem dir que la matança actual guarda certa proporció amb la del passat.

Tots aquests canvis també havien de tenir una repercussió sobre un dels protagonistes indiscutibles de la cacera: el gos. Aquests fidels companys han baixat una mica de valor en el mercat pel fet que ja no és tan difícil ensenyar-

los, perquè ara un dia de caça acaba inevitablement amb algun porc senglar, “no és com abans que corrien i corrien i al final del dia, de vegades, encara no sabien ben bé què havien anat a fer”. Tots els caçadors ens asseguren que els seus gossos tenen un gran valor sentimental per a ells i, malauradament, sovint han de patir la seva pèrdua, a causa de la introducció del cotxe com a vehicle de desplaçament que els desorienta. Sortosament, la tecnologia ofereix solucions, i ara molts caçadors equipen els seus gossos amb sensors incorporats als collars, o l’opció més costosa: el GPS.

A part d’accidents com aquests, la colla del Collsacabra està orgullosa de no haver hagut de passar per res massa greu. Tothom ha sentit a parlar d’accidents desafortunats entre caçadors i altres persones que comparteixen el bosc amb ells, fet que ha obligat a les autoritats ha establir unes normes tant per la indumentària dels caçadors, que ha de ser més vistosa, com pel permís d’armes, que ara requereix un examen teòric i pràctic previ. Ens donen un consell, per si mai se’ns acut de tenir una arma entre mans: “no dispareu mai per por ni per avarícia sense saber realment a què està apuntant”, i ens expliquen que de vegades les ganes de veure una cosa te la fa imaginar.

Però ni els obstacles ni els perills d’avui en dia desanimen aquest grup. “La il·lusió era

La colla dels caçadors trenta anys enrere.

potser més forta abans” ens aclaren, quan no hi havia altra font de distracció que el treball setmanal i quan arribar a casa amb un senglar, si era possible, constituïa l’alegria del dia. Ara el que els fa continuar són “els esmorzars del matí i el retrobament final al vespre”, un acte social que només ells saben apreciar realment. Observant-los al voltant de la taula, qualsevol diria que són tots d’una gran família unida, per l’estima i el respecte que es tenen entre ells. “Molta germanor” ens apunten.

L’organització és senzilla: un president, actualment en Jordi Ballana, i tres caps de colla dels diversos pobles, en Josep Rovira de Vilanova de Sau, en Joan Moles de Rupit i en Jordi Ballana de Tavertet. Els caps de colla són els que organitzen la cacera quan es fa al terreny del seu municipi. Fa uns cinquanta-cinc anys que es va constituir la colla, amb la intenció de reunir els petits grups del Collsacabra, però ja només en queda en Jaume Mercader, que comparteix l’afició amb caçadors seixanta anys més joves. El fet és que la caça pot arribar a reunir tres i quatre generacions perfectament, cosa que molts esdeveniments actuals no aconsegueixen fer.

Ens sorpren el caràcter primitiu de la composició i funcionament del grup de caçadors. Per exemple, el líder no s’escull sinó que es veu instintivament i se segueix sense més contemplacions. Potser és aquesta forma tan natural i lògica de treballar que els motiva a estar constantment en contacte amb la Natura. De fet, es defineixen com a “ecologistes i animalistes” perquè a part de mantenir la fauna a ratlla, aprofiten per netejar el bosc i resguardar-lo de possibles perills i, per aquest motiu, acaben reclamant que se’ls retiri l’etiqueta negra que alguns afirmen que porta penjat el títol de caçador. Durant la conversa van sorgir innumerable anècdotes i aventures passades; com a exemple en transcrivim una de ben curiosa:

Rescat fortuït

Uns mesos enrere, en plena tardor i temps de boletaires, els caçadors van fer la troballa més gratificant i sorprenent de les seves vides. No va ser cap bolet ni cap senglar sinó una dona de vuitan-

Un destacat caçador de Tavertet va ser en “Mariano”, de nom Joan Parramon, que va rebre l’homenatge dels companys de la colla quan va fer 80 anys. En la il·lustració apareixen els pèls de les cues dels senglars morts durant la seva vida. Foto: Ernest Gutiérrez

ta-un anys que s’havia separat del seu marit mentre buscaven bolets, i es desorientà completament dintre els boscos del Collsacabra.

Tant els mossos d’esquadra com els bombers van afanyar-se a avisar els caçadors, ja que ningú es coneix tan bé com ells el terreny que els envolta. Després d’una bona estona cridant i buscant sota la pluja, a dos dels més joves de la colla se’ls va acudir mirar per una zona de difícil accés. Les condicions del terreny per on havien de passar va ser causa d’algunes mofes per part de bombers i mossos, ja que era impensable que una dona gran pogués haver anat a parar-hi.

Els dos joves van continuar cridant, després d’haver demanat a l’helicòpter que sobrevolava la zona que marxés per excés de soroll. Aquesta vegada van sentir una veueta dèbil, que es confonia amb el crit d’una ovella. Però comenten que encara que hagués estat una ovella, haguessin continuat la recerca igual, perquè no trobaven que fos normal que en aquest lloc s’hi fiqués un animal com aquest.

Al cap d’uns minuts, el so els va anar guiant fins a la Rosalia, que aparegué amb clars símptomes d’hipotèrmia. A partir d’aquí, la feina va ser dels bombers i els mossos, que també van contribuir enormement a salvar la vida de la Rosalia, però els caçadors no podien deixar de sentir-se una mica més herois d’aquesta història, ja que per fi la relació tan especial que tenen amb la muntanya va donar els seu fruit més premiat: salvar una vida.

Tammy Abei Parris